

Spomienky

Bryan
Washington

Ljndeni

Spomienky

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Bryan Washington
Spomienky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

Spomienky

**Bryan
Washington**

Spomienky

Z angličtiny preložila
Ľubica Dvončová

Ljndeni

Pre A, D a L

*Podľa mňa všetci všade hovoria
o tej istej somarine.*

RACHEL KHONG

Svet je krásne hrozny.

ANDRÉS NEUMAN

Potrebujeme na lásku dôvod?

MASAO WADA, *TERRACE HOUSE*

Benson

I

Mike odchádza do Osaky, ale jeho matka práve vtedy pri-
lieta do Houstonu.

Iba na pár týždňov, tvrdí.

Možno pár mesiacov, dodáva. Ale musím ísť.

Ako prvé mi napadne: Kurva.

Ako druhé mi napadne, že na toto nemáme peniaze.

Vzápätí mi napadne, že vlastne nemáme absolútne žiadne
spoločné úspory. V našej domácnosti to Mike odjakživa vedel
s peniazmi, nikdy nemal problém prevziať na seba väčšinu účtov.
A ja som to vždy bral ako samozrejmosť.

Teraz mi tvrdí, že plánuje vyhľadať svojho otca. Ochorel
a Mike sa s ním chce stretnúť, kým je ešte čas. Sedím na gauči,
počúvam ho tak na pol ucha a nabíjam si mobil.

Mamu si nevidel celé roky, namietam. Príde sem kvôli tebe,
ja som ju v živote nestrehol. Doriti, svojho otca ani nemáš rád.

To je pravda, uznáva Mike. Ale už som si kúpil letenku.
Mama tu bude, aj keď sa vrátim. Si parádna spoločnosť, pre-
žije to.

Rozbíja vajíčka pri sporáku, na dve panvice vylieva žltka.
Nechá ich opieť, po chvíli ich posolí, šplechne na ne trocha
majonézy a hodí tam pár vetvičiek oregana. Kedysi mal prob-
lém s čili omáčkou, len čo som sa po ňu načiahol, takmer dostal
infarkt, no práve nad mojou omeletou stisol fľašu s vyblednu-
tou etiketou a špachtľou po nej rozotrel omáčku.

Nepýtam sa ho, kde bude v Japonsku bývať. Nepýtam sa ho, s kým bude bývať. Nepýtam sa ho ani to, kde v našom jednoizbovom byte uložíme jeho matku alebo ako presne bude toto usporiadanie vyzeráť. S idúcim vlakom je to už raz tak – niekedy ho ešte môžete chytiť. Robím s pár deckami, ktorých rodiny prišli do tejto krajiny presne takto. Ak spadnete, ste mŕtvy. Ak ste príliš pomalý, ste mŕtvy. Ak však získate náskok, nikdy vám úplne neujde.

A tak v tejto chvíli neprevrhnem konferenčný stolík. Ani jednu z našich stoličiek. Nepoškrabem mu auto kľúčom ani ním nenabúram do obývačky. Od incidentu s monoklom sme sa prestali dotýkať – obaja sme v tichosti dospeli k záveru, že to je to najmenej, čo môžeme urobiť.

Dnes sa naňho teda usmievam.

Ďakujem mu, že mi dal vedieť.

Pýtam sa ho, kedy odchádza, a uvedomujem si, že robím chybu. Načahujem sa, že po ňom hodím nabíjačku, skôr ako vysloví: Zajtra.

* * *

Máme sa fajn. Vďaka za opýtanie.

* * *

Ako dlho sme spolu, hádam, že tak štyri roky? Závisí to od toho, ako rátate. Už celé mesiace sme neboli na žiadnom večierku, a keď sme na ne ešte zvykli chodiť, spočiatku nikto nevedel, že spolu spávame. Mike iba postával bokom, zatiaľ čo sa okolo mňa obšmietala nejaká beloška, a potom sa mi načiahol ponad plece a strčil mi prst do piva.

Prípadne si kýchol, natiahol sa a utrel si nos do môjho rukáva.

Alebo sa hral s mojou peňaženkou, pomaly ju potľapkal a posunul späť na miesto.

Na jednej večeri si jeho ruka uzurpovala pozornosť môjho rozkroku. Prechádzal mi po ňom palcom priamo pod stolom. Z času na čas sa na nás niekto pozrel, a keď si to konečne všim-

li, dali to patrične najavo. Vystreli sa. Prípadne sa až neprirodzene naširoko usmiali. Mike sa spýtal, či sa niečo deje, a oni sa dušovali, že o nič nejde, a tak sa Mike vrátil k svojej frustrujúcej činnosti, ani mi len nepokývol hlavou.

Vedeli sme, ako vyzeráme. Aj to, ako nevyzeráme. Pred pár týždňami sme na počesť Mikeovej roboty večer vymetali bary a stačilo, aby sa na nás ľudia len letmo pozreli. Mike pracuje v jednej kaviarni v štvrti Montrose. Kaviareň je postavená na koncepte fúzie kuchýň, takže tam masakrujú ryžové misky aj vaječné rolky, hoci v skutočnosti ide o mexické jedlá, pretože ak sa váš kuchár nevolá Mike, všetci ostatní kuchári sú Mexičania.

Otvorili pred rokom. Toto bola oslava daného výročia. Mike na hodinu ponúkol našu dobrovoľnú výpomoc, tak sme prevracali tortily na horákoch neďaleko dídžeja.

Cítil som sa mizerne. Mike sa cítil mizerne. Každý, kto okolo nás prešiel, mal na tvári výraz vraviaci veľavravné: Hm. Dotýkali sa nám pliec. Pýtali sa, ako dlho sme spolu. Zaujímalo ich, kde sme sa spoznali, ako sme zvládli hurikán Harvey, a keďže hudba hrala fakt vydrbane nahlas, radšej sme s Mikeom iba pokrčili plecami.

* * *

Ideme na letisko po jeho matku a ja celú cestu držím hubu. Držím ju, aj keď Mike parkuje. Letisko Georgea Busha je mimo houstonských cestných komunikácií, ale na diaľnici je vždy stála premávka. Mike zastaví pri Príchodoch a vytiahne kľúč zo zapalovania. Za nami sa mihoce tenká čiara, drobná konštelácia cestovateľov.

Mike si nechal narásť fúzy. Chvejú sa mu na tvári. Väčšinou si všetko oholí, preto mám teraz pocit, akoby bol karikatúrou seba samého. Sedíme vedľa terminálu, takže si nemôžeme celú túto sprostú situáciu vydiskutovať tu a teraz, ale aj tak. Musíte sa nad všetkým zamýšľať.

Ja sa zamýšľam.

Zamýšľam sa, či sa tiež zamýšľa.

V poslednej dobe nám to s ospravedlňovaním ktovieako nejde. Teraz by na to bola vhodná chvíľa.

Na letisko prichádza 111 500 návštevníkov denne a my sme tu s nimi – dvaja najpodivnejší.

Počuj, prehodí Mike.

Povzdychne si. Podá mi kľúče. Povie, že o chvíľu sa vráti aj s matkou.

Ak nás necháš trčať na parkovisku, zrejme ťa nájdeme, oznámi mi.

* * *

Trvalo mu celé dve rande, kým spomenul problematiku rasy. Zašli sme do írskeho baru zastrčeného za časťou Hyde Park. Okrem nás sedeli na terase samí belosi. Trochu som sa pripil, a keď som Mikeovi priznal, že je o niečo nižší, ako je priemer, tľoskol jazykom, akoby mi chcel povedať: No konečne, čo ti toľko trvalo.

Čo keby som ti povedal, že si príliš zdvorilý, kontroval Mike.

Fajn, odpovedal som.

A hovoríš veľmi spisovne.

Chápem. Prepáč.

Neospravedlňuj sa, pokračoval Mike a pästou ma hravo udrel do pleca.

V tú noc to bol náš prvý dotyk. Barman pozrel naším smerom a zažmurkal.

Iba dúfam, že ma vnímaš ako kompletnú ľudskú bytosť, dodal Mike. A nevšímaš si len tú očividnú živočíšnu príťažlivosť.

Sklapni, zamumlal som.

Ale fakt, bez srandy, hovoril Mike. Ja som Mifune a ty Jasuke.

Prestaň, zahriakol som ho.

Doriti, a možno sme len Bonnie a Clyde, zakončil.

* * *

Mike čaká na výdaji batožiny a mne do auta zatiaľ nazrú traja rôzni policajti. Na prvých dvoch sa usmejem. Na tretieho sa zamračím. Ten posledný mi zaklope na okno štýlom „Načo tu,

doriti, čakáš?“, a keď ukážem na vchod do budovy letiska, iba sa zachmúri.

Potom si všimnem, že už vychádzajú. Moja prvá myšlienka je, že fakt pôsobia ako rodina. Mikeova matka sa hrbí, ale iba trošku, a on za ňou ťahá jej kufor. Istý čas sa stretávali každý rok – vždy sem priletela na návštevu –, no posledných pár rokov bolo náročných. Navyše návštevy ustali, keď som sa nastahoval k Mikeovi.

Otvoriť kufor je to najmenej, čo môžem urobiť. Rád by som bol ten typ, ktorý neurobí ani to, ale nie som.

Mike pomôže mame upraviť zadné sedadlo, keď nastupuje, a ona sa na mňa ani nepozrie. Vlasy si zopla do drdola. Na sebe má svetlomodrá vetrovku, na tvári rúško, spod ktorého jej vykúka veľmi jemné líčenie.

Mami, osloví ju Mike, si hladná?

Zašomre mu čosi v japončine. Mykne plecami.

Mami, zatiahne Mike.

Pohľadom preskočí na mňa. Zopakuje jej otázku. Potom tiež prehovorí v japončine.

Ona čosi povie, on čosi povie, zatiaľ čo k okienku podíde ďalší chlapík riadiaci dopravu. Je to Hispánec a v tej veste pôsobí urastene. Hlavu má vyholenú, ako keby narukoval do armády. Niečo nám rozpráva cez sklo, tak stiahnem okienko a spýtam sa, či sa niečo deje.

Poviem mu, že už ideme.

Tak chodte, odpovie mi chlapík.

V okamihu mi vyletia z úst nasledujúce slová, ani sekundu sa tam neohrejú. Funguje to tak trochu ako gravitácia. Poviem: Fajn, akoby sme tu ani neboli, ty zmrd.

Hispánec sa na mňa iba zamračí. Kým si premyslí odpoveď, ozve sa za nami hlasné trúbenie. Znovu sa na mňa pozrie a potom sa odsuchce preč, škrabe sa na hrudi a zazerá na naše auto. Zavriem okno a všimnem si, že Mike sa na mňa mračí. Jeho matka nezaostáva. Niečo povie, pokrúti hlavou a ja sa zatiaľ zaradím do pruhu.

Zapnem rádio a ozve sa rap Meeka Milla.

Prepnem stanicu a na tej hrá skupina Migos.

Radšej všetky tie somariny vypnem. Nakoniec sa úspešne dostaneme na diaľnicu.

Zrazu akoby sme sa ocitli v scéne z ďalšej dramatickej tele-novely, ktorých je už aj tak priveľa, a práve v tej chvíli sa Mikeova mama zasmee a pokrúti hlavou.

Povie čosi po japonsky.

Mike buchne po prichradke a povie iba: Mami.

* * *

Moji rodičia predstierajú, že nie som gej. Ide im to oveľa jednoduchšie, ako by sa mohlo zdať. Otec žije v Katy, na západ od Houstonu, mama zostala v Bellaire aj so svojím druhým manželom. Predtým sme na rodinné večere zvyčajne chodili do centra mesta. Otec pracoval ako meteorológ. Bola to preňho vec spoločenského statusu. Doma vyzdvihol mňa, sestru aj mamu, na trajekte sme sa previezli popri medzištátnej diaľnici I-45, len aby sme sa najedli s jeho kolegami, pričom nám zakaždým objednal ten najväčší chod na menu – na tanieroch sa kopila pečená bravčovina, hromady dusených krabov na restovanej čínskej kapuste pak choi –, a to všetko nazýval prácou, pretože on predsa pracoval neprestajne.

Často nám kládol jedinú otázku: Koľko negrov bežne vidíte hlásiť počasie?

Moja matka s ním o tom nikdy nedebovala ani mu nevynadala, nič také. Zopakovala presne to, čo on. Napodobnila jeho hlas. Tak to zvykla robiť. V jej podaní vyznieval dôležito, ako akýsi šéf, no môj otec je len taký obyčajný mužíček. Mama touto svojou taktikou dosiahla presne to, čo by ste aj očakávali.

Dnes má v práci veľký deň, hovorievala v aute zaseknutom v zápche na diaľnici I-10.

Pôsobivá predpoveď, vyhlásila len chvíľku nato, ako o kuchynskú stenu roztrieskal vínový pohár.

Prisahám ti, že toto si spravil poslednýkrát, povedala a vážne sa mu zahľadela do očí, kým sa opitý zmietal na zemi,

chniapaľ jej po kolenách a prisahal, že sa už v živote nedotkne jediného piva.

Nakoniec od neho odišla. Lydia išla s matkou, prestúpila na inú strednú. Ja som zostal na predmestí na svojej starej strednej a otec naďalej pil. Televízna stanica ho vyhodila, pretože bol ožratý v živom vysielaní, a odvtedy žil iba z úspor. Sem-tam zastupoval na strednej na pár hodinách prírodovedných náuk, ale väčšinou sa nepohol z gauča a vykrikoval na predpovede houstonskej stanice KHOU, ktorá vysielala počasie každú hodinu.

Príležitostne ho prepadli záblesky triezvosti, v takých chvíľach som ho po príchode domov našiel opravovať eseje. Nejaké decko nazvalo precipitáciu anticipáciou a ďalšie ako definíciu kopovitých oblakov nakreslilo po celej strane malé chumáčiky. Otec raz na preplnený koniec stola položil tri testy, všetky s identickým rukopisom, no s inými menami.

Mávol nimi smerom ku mne a spýtal sa, prečo všetko musí byť tak vydrbane ťažké.

* * *

Po pár mesiacoch Mike vyhlásil, že môžeme byť čímkoľvek len chceme.

Nech už to znamenalo čokoľvek.

So mnou je to fakt ľahké, povedal.

So mnou nie, oznámil som mu.

Ale bude, presviedčal ma. Len mi daj trocha času.

* * *

K nášmu bloku zabáčame po polnoci. Vo väčšine bytov sa už nesvieti. Skupina deciek sa krčí pri obrubníku, fajčí trávu a zabáva sa s petardami.

Keď za nami jedna vybuchne, decká sa rozutekajú. Po novom je toto ich najväčšia zábavka. S Mikeovou matkou to ani nehne.

Mami, osloví ju Mike, už sme doma.

Žijeme v Third Ward, je to časť Houstonu historicky obývaná černochochmi. Náš byt je priveľký, priam to nedáva zmysel. Kedysi to bola bohatá štvrť, no potom si tu obľúbili krek a peniaze sa vyparili. Z času na čas tu začujete výstrely, bitky alebo nejakých zmrdov, čo majú potrebu zbesilo dupať na plyn. Nedávno však náš blok začali okupovať bratstvá z univerzity nachádzajúcej sa iba blok od nášho bytu. Aj hŕstka nejakých profesorských typov. Kopa bohatých deciek sa tu hrá na chudobu. A černosí, ktorí tu žijú desaťročia, im to ochotne dovoľia, pretože ich teší známy vedecký fakt, že mladí belosi nepriťahujú polišov.

Našími najbližšími susedmi je rodinka z Venezuely, majú asi deväť detí, a tiež starý černošský párik, ktorý v tejto budove žije už celú večnosť. Každých pár týždňov Mike navarí pre obe rodiny rybiu polievku, sladké zemiaky, makaróny a ryžu. Nikdy okolo toho nerobí haló, jednoducho ráno vstane a navarí. Po prvých pár razoch som sa ho spýtal, či to nepôsobí povýšenecky.

No po istej dobe som si všimol, že ho tí ľudia zastavujú na svojich verandách a on sa nakláňa cez ich drevené zábradlia a hravo zapára do detí. Sem-tam ho ten černošský párik pozve do bytu, kde mu ukazujú fotky ich dcér a dcér ich dcér.

Mike tu žije už roky. Ja som sa po odchode od otca nastahoval rovno k nemu. V svoju prvú noc v byte som pre všetok ten hluk nemohol zaspať a Mike mi povedal, že si na to zvyknem, ale, pravdupovediac, ani som nechcel.

Mikeova matka si odkladá topánky pri našich dverách. Rukou prechádza po stene. Poklepká po skrinke na topánky, špičkou nohy sa dotkne dreva. Potom vojde do predsieni, Mike sa na mňa uškrnie a ja mám pocit, akoby to bol prvý úsmev, ktorý mi venoval za celé mesiace. Vtom to začujeme: začína sa to pomaly, no po pár zaštikútaniach sa Mikeova matka rozplače.

Pár rokov po rozvoze ma rodičia pozvali na obed do Montrose. Už celé roky sme nesedeli všetci spolu za jedným stolom. Lydia ich viac-menej vyčlenila zo života, odsťahovala sa a pohla sa ďalej. Vravela mi, aby som urobil to isté, ale ja som si namiesto toho objednal grilovaný hovädzí sendvič s nakladanou kapustou.

Týždeň predtým ma otec načapal, keď mi nejaký chlapík honil. Nebol to nikto dôležitý, spoznali sme sa na niektorej sprostej zoznamke. Otec otvoril dvere, zakašľal a dokonca povedal: „Prepáčte,“ a vycúval z izby. Chalan sa na mňa pozrel s výrazom: „Mám teda pokračovať, či ako?“

V ten večer, keď chalan odišiel, som čakal, že to otec nejakým spôsobom spomenie. On však iba sedel na sedačke a postupne spracovával už druhé šesťbalenie piva. Celý incident sa rozplynul vo vzduchu. Pri odchode sa ma ten chlapík spýtal, či sa ešte uvidíme, a ja som povedal nie, pretože to podľa mňa nemá budúcnosť. Stále som sa nenaučil, že počet ľudí, ktorí o vás za život prejavia záujem, je fakt obmedzený.

Náš čašník, chudý počerný chalan, sa spýtal, či si ešte niečo dáme, a ja som odpovedal akosi prirýchlo. Usmial sa. O sekundu sa usmiala aj moja mama.

Vieš, že nám môžeš povedať všetko, začala.

Nám obom, dodala.

Mama voňala po čokoláde. Otec si obliekol peknú košeľu. Len ťažko by ste odhadli, že tento muž bol schopný tresnúť vlastnú manželku o stenu alebo že mu táto dáma vzápätí zabodla vidličku do lakťa.

Paráda, povedal som. Vďaka.

Čokoľvek, zdôraznila mama a chytila ma za ruku.

Strhol som sa a ona odtiahla ruku. Otec nepovedal ani ň.

V ten večer ma otec zaviezol domov a oznámil mi, že príde ráno.

Po necelej hodine som napísal tomu chalanovi zo včera. Keď som otvoril dvere, pôsobil trochu neisto, no potom som ho chytil za zápästie a na tvári sa mu zjavil ten najväčší úsmev.

Rozdali sme si to na sedačke. Ešte raz v kuchyni. Nakoniec aj v otcovej spálni. Nepoužili sme ochranu.

Ráno odišiel, no najskôr sme si dali na raňajky hrianky. Bol z Filipín a rozprával s veľmi silným prízvukom. Povedal mi, že sa chce stať právnikom.

* * *

Jedného dňa, druhý rok nášho vzťahu, som to všetko porozprával Mikeovi. Práve sme nakupovali potraviny. Prehmatával zázvor, kapustu aj slaninu.

V polovici môjho príbehu ma stopol a šiel sa spýtať, či majú riasy kombu.

Tvoji rodičia znejú priam anjelsky, povedal. A ty, pokračoval Mike, si ako dieťa. Proste chlapček, ktorému sa pošťastilo.

Raz ráno Mike odišiel do reštaurácie a zabudol si mobil pri dreze. Neplánoval som ho brať do ruky, ale rozsvietil sa, a tak som to urobil.

Nepoznal som a ani nepoznám chlapíka, ktorého vták na mňa vyskočil z obrazovky.

Iba na sekundu.

Potom zmizol.

Podobné situácie často vidíte vo filmoch a jasné, vravíte si, že vám by sa to nikdy stať nemohlo. Prirodzene, vy by ste boli iniciatívni a celé by ste to ukončili.

Potom Mike zaklopal na dvere, hľadal svoj mobil a ja som bez slova ukázal na drez.

Počkaj, čo sa stalo? spýtal sa.

Nič, zamumlal som.

Povedz mi to, naliehal Mike.

Všetko v pohode, uistil som ho. Som len unavený.

Piješ málo vody, podotkol a dokonca si sadol a nalial mi.

O tej fotke som sa nikdy nezmienil. Môžeme však s istotou skonštatovať, že ma to zožieralo.

* * *

Mike vymyslel, že jeho mama ustelieme na rozťahovacom gauči.

Zajtra ťa presunieme do spálne, ubezpečuje ju s pohľadom upretým na mňa.

Jeho mama ani necekne, ale aspoň prestala plakať. Tašku si položí na linku a prekríži si ruky. Sedačku rozložíme, na matrac naukladáme vrstvy prikrývok, ktoré nám dala Lydia, a potom sa odkradnem do spálne po pár vankúšov a poviem si, že sa už nevrátim.

S naším bytom je to tak, že tu nie je veľmi čo upratať. Väčšina mojej výplaty ide na polovicu nájmu a Mike všetky peniaze mňa na jedlo. Keď sa nad tým zamyslíte, z toho mu dosť zostane na letenku.

Dosť peňazí na to, aby si človek zaletel cez polku sveta.

Líham si do postele a oni na seba ešte stále kričia v obývačke. Čosi ťažké spadne na zem. Nevyskočím a nejdem sa pozrieť. Keď Mike konečne príde a zavrie dvere, počujem, ako za ním jeho matka vzlyká.

Znáša to dobre, oznámi Mike.

Nemôžeš povedať, že by si ju varoval, poviem. Priletí sem za tebou a ty letíš niekam do riti.

To nie je fér. Dobre vieš, prečo odchádzam.

Ani k nej to nie je fér.

Je to v pohode. Aj ona bude.

Teba je fakt ľahké ľúbiť.

Mama nie je náročná, pokračuje. Nemusíš robiť dokopy nič, ak si sa toho obával. Po pár dňoch si ani nevšimneš, že je tu.

Mám na jazyku otázku: Hovorí vôbec po anglicky?

No zahryznem si doň.

Napokon sa to však aj tak spýtam.

Robíš si srandu, prehovorí a odhodí tričko kamsi do rohu.

Nie.

Nenazvem to rasistickým, pokračuje Mike. Ale je to riadne svinské. Doriti, na sekundu som si myslel, že sa naozaj zaujímaš.

Zhodí zo seba nohavice, zovrie ich prstami na nohe a hodí ich do cestovnej tašky. Pribral, ale to nie je nič nové pod slnkom. Nikdy to nebol problém, nikdy som ho za to neodsudzoval, no v tej chvíli ma to prvýkrát trochu znechutí.

Mike si to všimne. Prejde to mlčaním.

Môžeš ju učiť, pokračuje. Ak ti na tom tak záleží, uč ju slovo po slove.

Robíš si srandu, poviem tentoraz ja.

Balím sa, odpovie.

* * *

S mojou sestrou sa zoznámil náhodou. Stalo sa to na Halloween v bare neďaleko Westheimer Road. Nechal som ho tam samého, kým som sa šiel vyšťauť, a keď som sa vrátil k stolu, Lydia si vedľa neho miešala kolu. Bola prezlečená za bosorku, natiahnutá v kostýme až s nadbytočným počtom rôznych remienkov. Mike mal na sebe tógu. Ja som prišiel oblečený sám za seba.

Práve som sa zhovárala s Markom, oznámila Lydia.

Nepovedal si mi, že máš mladšiu sestru, prehodil Mike.

Chvíľu pokračovali v tejto výmene a Lydia objednala ďalšie kolo. Spýtal som sa jej, či na ňu náhodou nečaká jej rande, a ona sa iba usmiala a povedala, že ho proste bude musieť presunúť. Toto tu je výnimočné, vyhlásila. Nikdy viac predsa prvýkrát nestretne frajera svojho malého bráčeka.

Lydia je rovnako stará ako Mike. O pár rokov staršia odo mňa. Pracuje ako copywriterka pre *Buffalo Soldier Museum*¹ v centre mesta, a ak by ste jej povedali, že ste ani len netušili, že v Houstone podobné múzeum je, odpovedala by vám, že je pre negrov, to preto.

V ten večer však bola v pohode. Smiala sa na našich vtipoch. Zaplatila ďalšie pívá.

Pred poslednou objednávkou dala Mikeovi svoje číslo.

¹ Buffalo Soldiers – prezývka pre príslušníkov afroamerickej kavalérie americkej armády, ktorí slúžili na západe Spojených štátov v rokoch 1867 až 1896, a to najmä v bojoch proti pôvodnému obyvateľstvu (pozn. prekl.).

No teda, čudoval sa Mike. Toto sa mi stalo prvýkrát.
Život je dlhý, povedala mu na to.
Na to si pripijem, zakončil Mike.

Neskôr mi Lydia napísala správu.
Je vtipný, vravela v nej. Pre teba až príliš, dodala.

* * *

Z nás štyroch sú otec s Lydiou najtmavší. Kedykoľvek nás ako decká zobrali do reštiky, vždy sme s Lydiou sedeli na rovnakej strane stola. Ak sme si sadli inak, hrozilo, že nám čašníci prinesú dva účty, a to bolo niečo, na čo náš otec pyskoval celé mesiace.
Do takých reštaurácií sme už nikdy viac nešli.

* * *

Je už neskoro, keď sa ma Mike dotkne. Ani nad tým nerozmýšľam a zrazu sme v tom – hrude pritisknuté o seba, nohy a ruky prepletené.

Jazykom nájde ten môj. Nosom mu prejdem po pupku. Keď ste s niekým, nadíde moment, od ktorého je to všetko iba o reakcii. Urobili ste všetko, čo sa len dá.

No raz za čas vás predsa len prepadne pocit, akoby vám ten človek bol cudzí, akoby ste v náručí zvierali len akéhosi návštevníka.

Pobozkali sme sa prvýkrát za celé týždne, vzápätí ho Mikeovi fajčím a on si kolená pritiska k hrudi.

Ukážem na obývačku.

Och, dospej, vyhlási Mike.

Skôr než stihne povedať aj čosi ďalšie, má v sebe môj prst a o chvíľu už štyri. Akoby som miesil cestu. Rozosmeje sa. Prestane, keď doňho vkláňnem.

Je to tesné, ale vojdem sa.

Chcel by som vydržať dlhšie.

Potom Mike knísavo zájde na záchod a ja zízam na jeho zbalenú tašku. Keď sa zobudím, je späť v posteli, spí, ruky má obtočené okolo seba.

Teraz je ten správny čas zobudiť ho a požiadať, aby neodchádzal, no neurobím to.

Pozorujem, ako sa mu hrudník dvíha a klesá. Dvíha a klesá.

* * *

Po pár stretnutiach mi Mike povedal vtip. Práve som ho nechal pretiahnuť ma uňho doma. Nedostali sme sa ďalej ako za pohovku. A bolo to fajn, teda poväčšine, až na pár vecí, ako keď mi strčil palec do úst a ja som ho vyplul, prípadne keď som sa hýbal príliš rýchlo a on mi vravel, aby som *spomalil*, a ja som sa smial a on sa takmer okamžite spravil a mne to trvalo celú večnosť.

Ale nakoniec bolo po všetkom.

Potom som ho dlaňou hladil po stehnách, kým mi držal hlavu na svojich kolenách.

Takže, začal Mike, Japonec a neger vojdú do baru.

Hej! ohradil som sa.

To je všetko, povedal Mike. To je celý vtip.

2

Zobudí ma trieskanie kuchynskými skrinkami. Načiahnem sa po lieky. Vzápätí sa načiahnem za Mikeom a zisťujem, že tam nie je.

Cestovná taška zmizla s ním. V kúpeľni nechal zasvietené. Bolo by priveľa žiadať od neho lístok na rozlúčku, ale, samozrejme, že som sa po nejakom poobzeral.

Našiel som si správu: MICUKO HARA

A ďalšiu: DOHLIADNI, ABY SI VZALA LIEKY, ZABUDA NA TO

A ešte jednu: JE TO MOJ OTEC, BEN. FAKT NEJDE O TEBA

* * *

Micuko v kuchyni otvára skrinky, nazerá do nich a znovu ich zatvára. Na sporáku vrije voda. Na linke čaká hrnček. Uvarila ryžu, nakrájala uhorky, pripravila stratené vajcia, a keď stupím na dlaždicu, ani sa na mňa nepozrie, nijako neuzná moju prítomnosť.

Po chvíli mi pokývne.

Pracuješ? spýta sa ma.

Čože?

Nepracuješ, skonštatuje Micuko a pokrúti hlavou.

Ale áno, namietnem. Väčšinou popoludní.

A ako to prebieha?

Strážim deti.

Takže si učiteľ, vraví Micuko.

Skôr opatrovateľ.

Na to už Micuko nepovie nič a ja sa ani nesnažím ďalej udržiavať rozhovor.

Je územčistá, rovnako ako Mike, ale vrtká. Statná. Doje, čo má v miske, a hneď sa pustí do umývania riadov. Poviem jej, že sa s tým vôbec nemusí zapodievať, no ani sa ku mne neotočí.

Všetko dokončí, poutiera drez a riady uloží naspäť do skriniek. Netuším, kde našla utierku. Práve keď pri dverách vezme do ruky svoju bundu a topánky, spýtam sa jej, či si vzala lieky, a Micuko sa na mňa konečne zahľadí.

Žartuješ, prehovorí.

Mike mi to spomínal, dodám.

Neuveriteľné, odfrkne. Toto ti nezabudol povedať.

Mrzí ma to, poviem.

Teraz sa ospravedlňuješ. Nuž, s tým prichádzaš neskoro, skonštatuje Micuko.

A si hlučný, dodá.

Obaja ste. Celú noc. Ako zvieratá, zakončí, predtým ako za sebou zatvorí dvere.

* * *

Matkin nový manžel je Nigérijčan. A pastor. Majú nemeckého trpasličieho špica a dvoch synov. Bývajú v susedstve s bránou, v takom, kde sa usporadúvajú pouličné večierky a komunitné stretnutia, na ktoré každý niečo prinesie, ale keď som Lydii prvýkrát ukázal ich vianočný pozdrav, čo poslali otcovi, zvreskla.

Ten *pes*, vydala zo seba.

Doriti, je *odporný*.

* * *

Do práce zvyčajne bicyklujem. Auto patrí Mikeovi. Napísané je na jeho meno, lenže teraz je preč, tak na ňom jazdím, iba aby som vedel, aké to je. Volant je pod mojimi dlaňami obdratý a teplý, palcom spočívam na natrhutej látke, sedadlo je vysedené, pravdepodobne od Mikeovho zadku. Snažím sa na ňom usadiť, ale nejako sa mi to stále nedarí. Chvíľu sa hrám

so spätným zrkadlom, no nakoniec to vzdám a celý čas šoférujem naslepo.

Väčšinu dní sa v družine starám o tých istých osem detí. Je tam Hannah s vyrovnanými vlasmi. Thomas s vrkôčikmi. Xu a Ethan sú dvojčky a Marcos má sestru Silviu. Potom je tam ešte Margaret, ktorá je od ostatných o rok staršia, a Ahmad, osamelý čierny chlapec, asi o dva roky mladší od zvyšku skupiny.

Mám aj kolegov. Obrovského neupraveného belocha menom Barry a Ximenu, ktorá je jeho presným opakom. Spoločne tvoríme akýsi tím. Šéfka prichádza po večeroch, ale väčšinou nám iba rozdá peniaze a rozpisy, a pokiaľ nerozdáva výplatné pásky, je viac-menej nezastihnuteľná.

Keď tackavo vojdem do dverí, Ximena mi zamáva. Dáva pozor na Ethana a Xua na hojdačkách. Ahmad vybehne z pieskoviska, prstom ukazuje na to nič za jeho chrbtom a ja ho za lakte zdvihnem do vzduchu. Rozosmeje sa. Je to náš rituál.

Ximene porozprávam o Mikeovi.

Si robíš srandu, povie.

Nie.

No a rozprával si sa už s jeho matkou?

Niečo mojím smerom prehodila, poviem.

Tvojím smerom, zopakuje Ximena.

Asi tak.

A?

Neviem.

Je to Mikeova mama, poviem nakoniec.

Nie, namietne Ximena. Sú matky a potom sú mamy. A ešte *maminy*.

Ximena žije so svojou matkou a spoločne vychovávajú jej dieťa. Teda aspoň tak to rada podáva – že vychováva šesťročného chlapca so svojou matkou. Kedysi študovala medicínu, ale sekla s tým, a keď si oteckovia prídu vyzdvihnúť deti, vždy sa pri nej na recepcii zdržia.

Nedávno som sa Ximeny spýtal, prečo sa s nimi vôbec zahadzuje. Na revanš mi položila otázku, či už som niekedy videl mŕtvolu.

Nezáleží na tom, či je staršia o päťdesiat rokov alebo o dva-
dsať, začala vysvetľovať, telo je telo.

Ximena sa však o pár týždňov znovu vydáva. Za nejakého be-
locha, ktorý sa živí čistením zubov. Stretol som ho presne raz.

Kým odídem na obed, Ximena sa mi dotkne lakťa.

Má to aj svetlú stránku, povie. Mohol to byť Mikeov otec.

Mike ťa tu mohol nechať s nejakým chlapom, zakončí.

* * *

Na siedmom, ôsmom alebo deviatom rande som sa Mikea spý-
tal na rodičov. V tom čase som už uňho sem-tam prespával.
Objednali sme si pizze s jednou prílohou a pili víno z benzínky.

Dlho na mňa hľadel, až potom sa rozhovoril.

Mama vyrástla v Tokiu, začal Mike. Žila v meste, keď ju
otec nabúchal. Porodila, presťahovala sa sem a nakoniec sa vrá-
tila domov.

Do Japonska?

Hej.

Ale ty si sa nechcel vrátiť s ňou, podotkol som a Mike sa
zatváril akosi zvláštne.

Nie, priznal. Ja žijem tu.

No mama je veľmi prispôsobivá, pokračoval. To som po
nej zdedil.

A tvoj otec? vyzvedal som ďalej.

Čo s ním? precedil Mike.

Nespomenul si ho.

Nespomenul som ho.

* * *

Raz večer mi Mike povedal, že jeho otec Micuko bil. Sedeli sme
vo štvrti Warehouse a sledovali, ako jeho kamoši brnkajú na
gitarách v akejsi kapele. Dovliekli sa na pódium trochu napití,
vrátili sa v zosilňovačoch, ktoré sa už topili v echu. Nejaký mla-
dý v kostýme mexického mariachi hudobníka zadul do trúbky.
Ospalý dav za nami prikyvoval, poskakoval si na prvú a na tretiu.